

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проєкту постанови Кабінету Міністрів України
«Про внесення змін до Порядку використання коштів, передбачених у
державному бюджеті для здійснення заходів з ліквідації
неперспективних вугледобувних підприємств»

1. Резюме

Проєкт постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для здійснення заходів з ліквідації неперспективних вугледобувних підприємств» (далі – проєкт постанови), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 р. № 93 розроблено з метою своєчасного виконання бюджетної та виробничої програми з ліквідації неперспективних вугледобувних підприємств.

2. Проблема, яка потребує розв'язання

Відповідно до вимог Порядку ліквідації збиткових вугледобувних та вуглепереробних підприємств, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27.08.1997 № 939, прийняття Кабінетом Міністрів України рішення про ліквідацію вугледобувного підприємства передуює виготовлення проектним інститутом техніко-економічного обґрунтування недоцільності подальшої експлуатації гірничого підприємства та проходження комплексної державної експертизи.

У зв'язку із збитковістю вугільної галузі та хронічним дефіцитом коштів від реалізації вугільної продукції державні вугледобувні підприємства не мають власного ресурсу для оплати в повному обсязі робіт по виготовленню техніко-економічних обґрунтувань та послуг експертних організацій, що в свою чергу призводить до відтермінування заходів з підготовки таких шахт до ліквідації.

Фінансування заходів з виготовлення техніко-економічного обґрунтування недоцільності подальшої експлуатації гірничого підприємства та комплексної державної експертизи за рахунок коштів бюджетної програми КПКВК 2401070 «Заходи з ліквідації неперспективних вугледобувних підприємств» дозволить прискорити початок процедури підготовки збиткових шахт до ліквідації, а також знизити навантаження на державний бюджет.

Для фінансування заходів з ліквідації вугледобувних та вуглепереробних підприємств за бюджетною програмою за КПКВК 2401070 «Заходів з ліквідації неперспективних вугледобувних підприємств» (до 2020 року «Ліквідація державних вугледобувних та торфодобувних підприємств») необхідно здійснити прийняття та погодження значної кількості документів, що має тривалий характер, призводить до затримки відкриття фінансування і, як наслідок, запізненню початку виконання робіт передбачених проектами ліквідації та збільшення їх кошторисної вартості.

Пунктом 6 Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для здійснення заходів з ліквідації неперспективних вугледобувних



підприємств, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 93, передбачено затвердження Переліка робіт (послуг) і витрат за проектами ліквідації вугледобувних підприємств та їх відокремлених підрозділів з Міненерго, та погодження з Мінекономіки та Мінфіном. Разом з тим згідно з Бюджетним кодексом України, відповідальний виконавець бюджетних програм у процесі їх виконання забезпечує цільове та ефективне використання бюджетних коштів протягом усього строку реалізації відповідних бюджетних програм у межах визначених бюджетних призначень. Слід також зазначити, що показники з Переліка робіт (послуг) і витрат за проектами ліквідації вугледобувних підприємств та їх відокремлених підрозділів відображаються в Паспорті бюджетної програми на відповідний рік, який погоджується з Мінфіном.

Відповідно до доручення Прем'єр-міністра України від 31.10.2014 № 1888/1/1-14-ДСК спрямування асигнувань Державна казначейська служба за бюджетною програмою здійснює після погодження відповідних пропозицій Мінфіном, що додатково уповільнює процес фінансування. При цьому зазначене положення не відповідає загальному порядку Казначейського обслуговування державного бюджету за витратами, затвердженого наказом Мінфіну від 24.12.2012 № 1407.

У вугільній галузі здійснюють виробничу діяльність господарські товариства з видобутку вугілля, 100 відсотків акцій яких належать державі. Більшість з них доробляє підготовлені запаси вугілля та є неперспективними.

Як приклад, ПрАТ «Шахта «Надія» віднесена до категорії підприємств щодо яких Урядом прийнято рішення про ліквідацію (постанова Кабінету Міністрів України від 19.09.2001 № 1205 «Про затвердження Програми «Українське вугілля»). При цьому, ПрАТ «Шахта «Надія» є правонаступником прав та обов'язків ВП «Шахта «Надія» ДП «Львіввугілля».

Враховуючи наведене, та беручи до уваги, що у період з 2001 по 2020 рік на шахті «Надія» неодноразово змінювалася організаційно-правова форма (від відокремленого підрозділу у структурі державного підприємства до самостійного приватного акціонерного товариства) з метою необхідності початку процедури ліквідації гірничого підприємства, необхідно розширити перелік юридичних форм власності, які можуть фінансуватися за бюджетною програмою «Заходи з ліквідації неперспективних вугледобувних підприємств».

На підприємствах, які є одержувачами за бюджетною програмою «Заходи з ліквідації неперспективних вугледобувних підприємств» (КПКВК 2401070) станом на 01.10.2020 р. має місце кредиторська заборгованість за 2019 рік по заробітній платі, електроенергії, платежах до бюджету, за постачання матеріалів, виконані послуги та інших витратах, яка склалася станом на 31.12.2019 року та була зареєстрована в органах Казначейства України в 2019 р.

Зазначена кредиторська заборгованість склалася внаслідок затримки фінансування за бюджетною програмою (КПКВК 2401070) у другому півріччі 2019 року у зв'язку із зміною головного розпорядника бюджетних коштів відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 02.09.2019 р. № 829 «Деякі питання оптимізації системи центральних органів виконавчої влади» та внаслідок того, що на виконання рішень уряду, з метою дотримання граничного обсягу дефіциту загального фонду державного бюджету тимчасово, до кінця

2019 року, було припинено проведення платежів за загальним фондом державного бюджету.

Всі зазначені фінансові зобов'язання були відповідно до норм бюджетного законодавства зареєстровані одержувачами бюджетних коштів в органах Казначейства України протягом другого півріччя 2019 року.

Згідно з п. 2.14 Порядку реєстрації та обліку бюджетних зобов'язань розпорядників бюджетних коштів та одержувачів бюджетних коштів в органах Державної казначейської служби України, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 02.03.2012 р № 309, не оплачені в кінці бюджетного періоду бюджетні зобов'язання та бюджетні фінансові зобов'язання одержувачів бюджетних коштів були зняті з обліку органами Казначейства.

Відповідно до ст.48 Бюджетно Кодексу України взяття бюджетних зобов'язань та здійснення платежів може здійснюватися в межах асигнувань, встановлених кошторисами, враховуючи необхідність виконання бюджетних зобов'язань минулих років, узятих на облік органами Казначейства України.

Виконання бюджетних зобов'язань минулих років має бути передбачено Порядком використання коштів, передбачених у державному бюджеті для здійснення заходів з ліквідації неперспективних вугледобувних підприємств та паспортом бюджетної програми.

Відповідно до вимог бюджетного законодавства для забезпечення погашення в 2021 році кредиторської заборгованості за 2019 рік за бюджетною програмою «Заходи з ліквідації неперспективних вугледобувних підприємств» (КПКВК 2401070) необхідно передбачити у Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для здійснення заходів з ліквідації неперспективних вугледобувних підприємств, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 р. № 93 напрямок спрямування бюджетних коштів «на виконання в 2021 році бюджетних зобов'язань за 2019 рік, узятих на облік в органах Казначейства України».

3. Суть проекту акта

Проектом постанови передбачається внесення змін до Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для здійснення заходів з ліквідації неперспективних вугледобувних підприємств затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 р. № 93, зокрема:

- одержувачами бюджетних коштів за зазначеною вище бюджетною програмою також можуть бути господарські товариства з видобутку вугілля, 100 відсотків акцій яких належать державі;

- окремо визначити напрями використання коштів на витрати для виготовлення техніко-економічних обґрунтувань та проходження їх комплексної державної експертизи;

- виключити необхідність погодження Переліка робіт (послуг) і витрат за проектами ліквідації вугледобувних підприємств та їх відокремлених підрозділів з Мінекономіки та Мінфіном (залишивши затвердження з Міненерго);

- окремо визначити напрям використання коштів на виконання в 2021 році бюджетних зобов'язань за 2019 рік, узятих на облік в органах Казначейства України.

4. Вплив на бюджет

Реалізація проекту постанови не потребуватиме додаткового фінансування з державного чи місцевих бюджетів.

5. Позиція заінтересованих органів

Проект постанови погоджено Міністерством розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України без зауважень, Міністерством фінансів України із зауваженнями та проведено відповідну правову експертизу Міністерством юстиції України.

6. Підстава розроблення проекту акта

Проект постанови розроблено Міністерством енергетики України за власної ініціативи з метою прискорення процесу ліквідації неперспективних вугледобувних підприємств.

Заступник Міністра

Максим НЕМЧИНОВ

« ___ » _____ 2020 р.